

Unelmat ja intohimot - uraseuranta ja uraseurantatiedon hyödyntäminen

Liisa Marttila, Jaana Kullaslahti, Sanna Eronen, Teija
Sievänen, Elina Karaus

Ammattikorkeakoulujen erityisyys

Liisa Marttila, erikoissuunnittelija, TAMK

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Ammattikorkeakoulut

- Kommentaari aiemmin esitettyihin tuloksiin ja avauksia tulosten käyttömahdollisuuksiin
- Peilaan uraseurantakyselyjä ja niiden tuloksia siihen, miten ammatillista korkeakoulutusta jäsennettiin vuonna 2007, kun YAMK-tutkinnot oli kaksi vuotta aiemmin vakinaistettu.

LÄHDE: Ylijohtaja Sakari Karjalainen, OKM (2007): Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot Suomen koulutus- ja innovaatiojärjestelmän kehittämisessä – opetusministeriön kehittämislinjaukset. Teoksessa Ylempi ammattikorkeakoulututkinto – työelämäläheistä asiantuntijuutta kehittämässä. J. Levonen (toim.) Hämeen ammattikorkeakoulu. Hämeenlinna. (s. 17-20).

Kuva: Liisa Marttila

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

25 vuotta rinnakkaiselo

“Yliopistojen maisteriohjelmassa pyritään antamaan hyvä koulutus työelämään siirtymistä varten, YAMK-tutkinnot on puolestaan tarkoitettu jo työelämässä oleville asiantuntijoille.”

Suomen korkeakoulujen duaalimalli huomioidaan uraseurantakyselyissä, mm.:

- Amk:n ja yo:n tutkintojen painotuserot (työelämän kehittäminen vs. tutkimusorientoituneisuus)
- Amk-vastaajat heterogeenisempi joukko aiemmalta koulutus- ja työelämätaustaltaan
- **Työkokemuksen määrä ja toimiala vaikuttavat vastauksiin**, taustatutkinto ja työkokemus myös Vipusen suodatinvaihtoehtoina.

Kuva: Liisa Marttila

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

YAMK – ammattikorkeakoulujen erityisyyden kiteytymä

“Koulutuksen tarjonnan ennakoinnissa YAMK-tutkintoja tulee tarkastella osana aikuiskoulutuksen laajempaa kokonaisuutta.”

YAMK *“tuottaa julkiseen virkaan tai tehtävään saman yleisen kelpoisuuden kuin yliopistossa suoritettu ylempi korkeakoulututkinto”*.

“YAMK-tutkintoon suuntaavaa koulutusta suunnataan kunkin amk:n vahvuusalueille. Täten voidaan edistää ammattikorkeakoulujen keskinäistä työnjakoa ja profiloitumista.”

Kuva: Liisa Marttila

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Yrittäjyystematiikan monet kasvot

“Opinnoista tulee syntyä kokonaisuuksia, jotka tuottavat kestäväää ja yleistä osaamista.”

Kuva: Liisa Marttila

- Yrittäjyystaitojen opintojen positiivinen kuilu?
- Yrittäjyys monelle relevantti uravaihtoehto vasta viiden tai kymmenen vuoden päästä valmistumisesta
- Kasvava määrä niitä, jotka tekevät pienimuotoista yritys- tai kevytyrittäjyystoimintaa osana ansiotyön tai työn ja opintojen kokonaisuutta (erityisesti taide- ja kulttuurialat sekä maa- ja metsätalous).
- Alueellinen vaikuttavuus vs. akuutit tarpeet

Kestäväää kasvua ja työtä -ohjelma

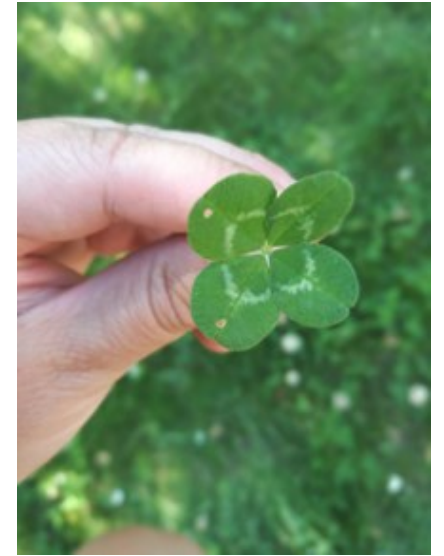
Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

"...tarjontaa on tarpeen kehittää kokonaisuutena

...jotta opiskelija voisi liikkua entistä joustavammin koulutusosalta ja korkeakoulusektorilta toiselle"

- Uraseurannasta tietoa jatkuvan oppimisen palvelujen kehittämiseksi
- Maahanmuuttajien työllistymisen haaste
- Jatkuvan oppimisen palvelujen kentässä pystyttävä laajempaan tarkasteluun sekä korkeakoulujen sisällä että niiden välisissä konsortioissa ja verkostoissa
- Korkeakoulut käyttävät paljon rahaa profiloitumista tukevien aineistojen keräämiseen ja analysointiin, vaikka uraseurannat tarjoavat vuosittain yli 15 000 korkeakoulualumnin terveiset työelämästä ja sen osaamistarpeista.

Kuva: Liisa Marttila

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Uraseurantatieto uraohjauksessa

Sanna Eronen
Asiantuntija, urapalvelut
Laurea-ammattikorkeakoulu

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Millaista tietoa uraseurantakysely tuottaa opiskelijan urasuunnittelun tueksi?

Työelämätieto osana urasuunnittelua

Tehtävänimikkeet

Alan keskeisimmät
osaamiset

Työsuhteen muoto
(vakituinen, määräaikainen)

Alan tarjoamat
urapolut

Palkkataso

Työantajien arvostus
tutkintoa kohtaan

Työnantajat
(valtio, yksityinen jne.)

Tyytyväisyys työuraan

Työllistymisaste

Työllistyminen koulutusta
vastaavan työhön

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Miten työelämätieto tukee opiskelijaa urakysymysten ja -pohdintojen ratkaisemisessa?

Uraseurantatiedon soveltaminen uraohjauksessa

CASE 1

Millaisia uramahdollisuuksia alani tarjoaa?

Ymmärrystä uranäkymiin ja urakehitykseen

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Pääasiallinen työtehtävä

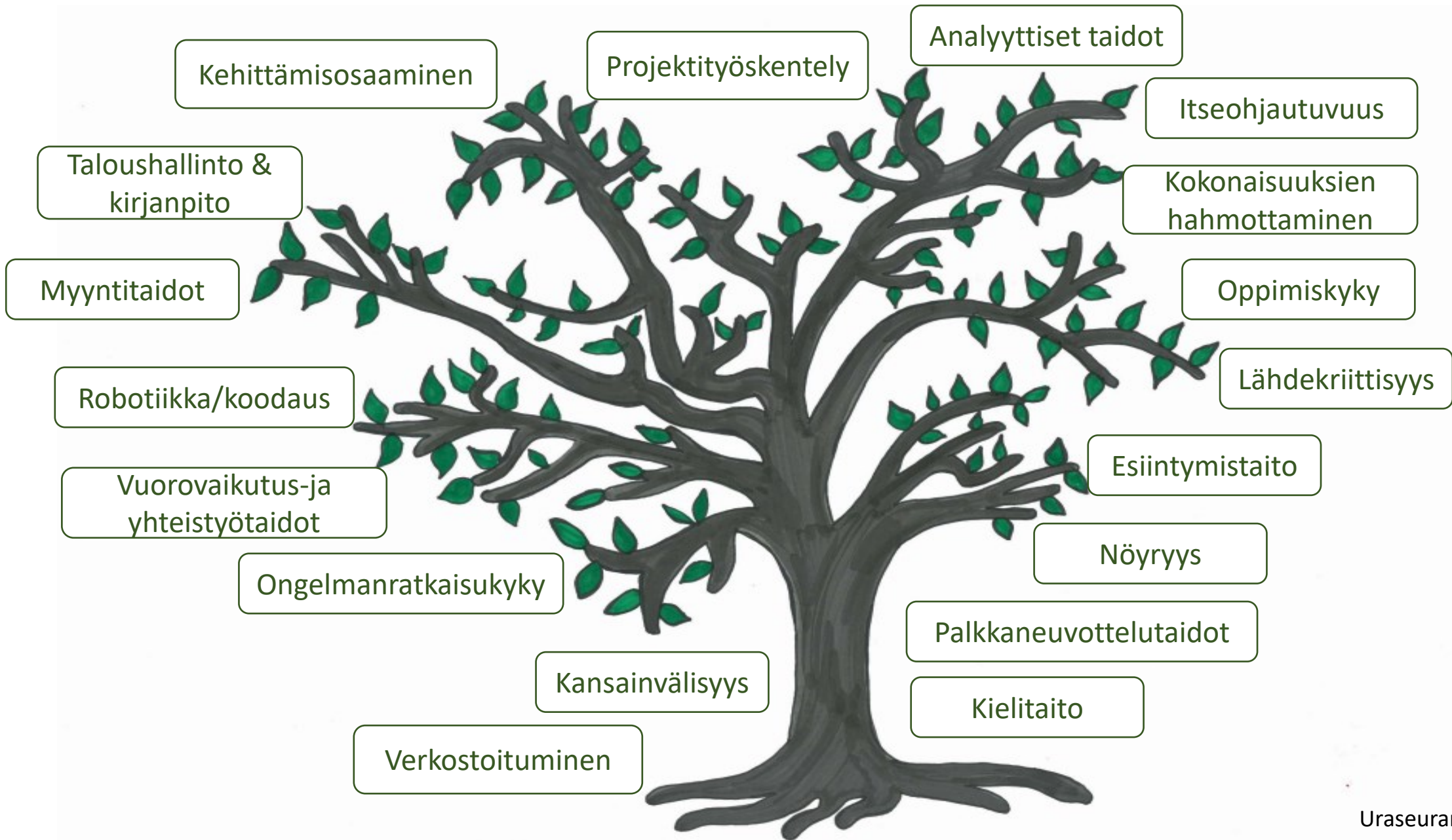
Laurea-ammattikorkeakoulu, liiketalous

Valmistumishetkellä

- **Toimisto 26 %**
- Markkinointi, myynti/osto 20 %
- Rahoitus, taloushallinto, lainopillinen 18 %
- **Asiakastyö 11 %**
- Suunnittelu, kehitys, hallinto 8%
- **Johto-ja esimiestehtävät 5 %**
- Konsultointi 3 %
- Opetus, kasvatus, koulutus 0 %

5 vuotta valmistumisesta

- Rahoitus, taloushallinto, lainopillinen 21 %
- Markkinointi, myynti/osto 19 %
- **Toimisto 16 %**
- Suunnittelu, kehitys, hallinto 11 %
- **Johto-ja esimiestehtävät 11 %**
- **Asiakastyö 5 %**
- Konsultointi 5 %
- **Opetus, kasvatus, koulutus 5 %**

Työelämän osaamispuu, liiketalous

Koulutuksen kehittäminen

Jaana Kullaslahti, HAMK

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Uraseurantatieto & koulutuksen kehittäminen

Valmiudet työelämään, tyytyväisyys tutkintoon työuran kannalta, osaamisen kehittyminen

Työtilanne, työnantaja & tehtävä, työn ja koulutuksen vastaavuus, osaamisen hyödyntäminen, osaamistarve & lisäkoulutus

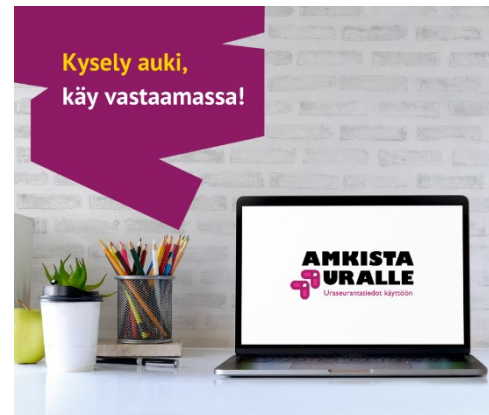

Opinnot AMK

Opintojen aikainen palaute + AVOP

Uran alku 5 vuotta

Uraseurantakysely

Uraseurantatieto

- AMKt
- koulutusala
- AMK
- tutkinto

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Työelämärelevanssi & osaamisperustaisuus?

- Onko tyytyväinen tutkintoonsa?
  - Tutkinto antoi riittävät **valmiudet työelämään** (RM)
  - Miten tyytyväinen olet suorittamaasi tutkintoon **työurasi** kannalta? (RM)
- Onko **työllistynyt** koulutustaan vastaavaan tehtävään?
  - Työni vastaa tällä hetkellä vaativuustasoltaan hyvin ammattikorkeakoulutustani (RM)
  - Työtilanne valmistumisen jälkeen ja tällä hetkellä (työtilanne, työnantaja & tehtävänimike)
- Voiko hyödyntää amkissa hankkimaansa **osaamista** työssään?
  - Pystyn hyödyntämään amkissa hankkimaani osaamista työssäsi?
- Tarjoaako koulutus sellaista **osaamista**, mitä on tarvinnut työelämässä?
  - Miten tärkeitä kyseiset osaamiset ovat nykyisessä työssäsi?
  - Miten hyvin amk-opiskelu kehitti kyseistä osaamista? (RM)
  - Millaista ammatillista ja alaasi liittyvää osaamista kannustaisit opiskelijoita hankkimaan?

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Uraseurantatiedoista tukea?

- Ideoita tai muutostarpeita opetussuunnitelmiin, tarjontaan ja lisäkoulutukseen
- Ideoita tai muutostarpeita opintojen sisältöihin ja toteutustapoihin & pedagogiikkaan
- Heikot signaalit - ensioireita muutoksista?
- Viestiä opiskelijoille alan kehitymisestä ja urasuunnittelusta, näkymiä urapolkuihin
- Millaisia ideoita tai tarpeita yhteistyöhön muiden alojen, työelämän ja korkeakoulujen kanssa?

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Mitä osaamista kannustaisit nykyisiä opiskelijoita kehittämään (avoin kysymys)? TOP 5

Kauppa, hallinto ja oikeustieteet

1. Tietotekninen osaaminen & digitalisaatio

2. Vuorovaikutus

3. Itsensä johtaminen

4. Viestintä- ja markkinointi

5. Talous- ja liiketoiminta

Maa- ja metsätalous

1. Käytännön osaaminen

2. Vuorovaikutus ja yhteistyö

3. Talous- ja liiketoiminta

4. Verkostoituminen

5. Tietotekninen osaaminen

Tekniikan alat

1. Perusosaaminen

2. Vuorovaikutus ja yhteistyö

3. Käytännön osaaminen

4. Esimies- ja johtamisosaaminen

5. Talous- ja liiketoiminta

Sosiaaliala

1. Vuorovaikutus ja yhteistyö

2. Stressin/paineen hallinta

3. Käytännön osaaminen

4. Tietotekninen osaaminen

5. Alan lainsäädäntö

Tietojenkäsittely ja tietoliikenne

1. Itseopiskelu ja itsensä kehittäminen

2. Ohjelmointi & koodaus

3. Vuorovaikutus ja yhteistyö

4. Käytännön osaaminen

5. Itsensä johtaminen

*”Kannattaa hankkia tavalla tai toisella **käytännön kokemusta** mahdollisimman monesta alan eri työstä (tarjoilija, vastaanottovirkailija, opas). Esimiehenä pienemmässä yrityksessä saatat ohjata monen eri osaston työntekijöiden toimintaa, jolloin on pakko ymmärtää käytännön tasolla, mitä työntekijöiltään vaatia... Koronan myötä on myös helppo huomata, että on hyvä olla **osaamista useasta työtehtävästä**, sillä esimerkiksi oppaiden työt ovat alkavan talven osalta vaakalaudalla.”* Restonomi

*”Monet jo alan harrastajia, osaavia – miten niiden käy, jotka **odottavat perusopetusta**”* Tietotekniikka & tietojenkäsittely

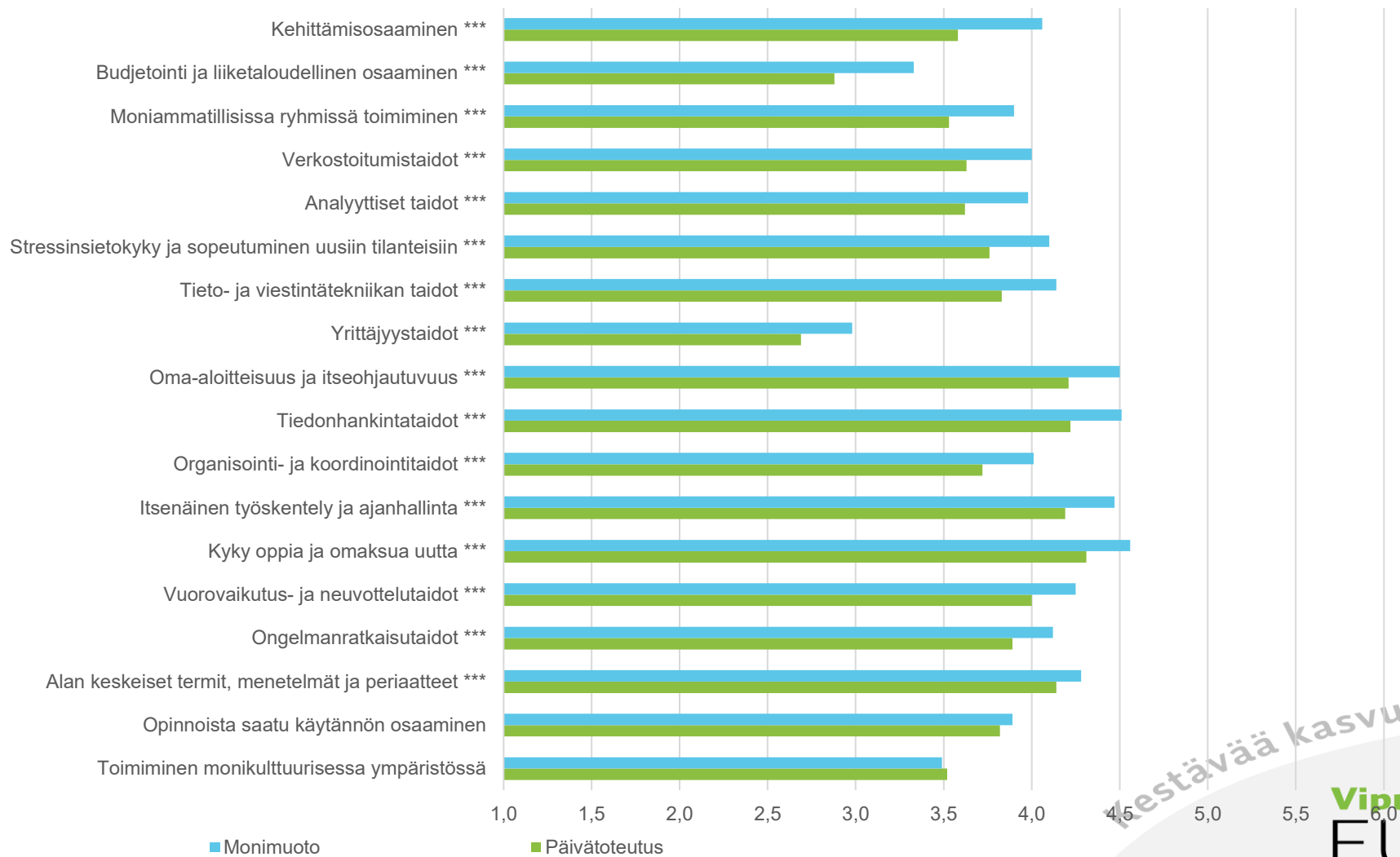
*”... Kuitenkin olen vahvasti sitä mieltä, että suurin hyöty tietotekniikan tutkinnosta olisi **opetustavassa**, jossa ollaan aktiivisemmin yritysten kanssa yhteistyössä tai pystytetään esimerkiksi eri koulujen välillä ”virtuaaliyrityksiä” jotka tekevät toisilleen hankkeita. **Perinteinen luokkahuoneopetus ei toimi nykyajan...**”* Tietotekniikka & Tietojenkäsittely

Johtamiseen ja ihmisten ymmärtämiseen työkaluja. Tekniikka

Kansainvälistä osaamista enemmän. Englannin sisällyttäminen kaikkien eri aiheiden opetukseen, **ei pelkästään englanninkursseille...** Tekniikka

*”Kannattaa valita oma **erikoistuminen ja erikoistua**, vähän kaikkea osaavan on vaikea työllistyä.”* Luonnontieteet

Miten hyvin ammattikorkeakouluopiskelu kehitti kyseisiä osaamisia? (Keskiarvovertailu, 1 = ei lainkaan, 6 = erittäin paljon)

Kestävä kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Reetta, 29v., kuvataiteilija (AMK), osa-aikainen taidekasvattaja ja sarjakuvapiirtäjä

- Pohtii yrityksen perustamista, samalla myös maisteritasoisia jatko-opintoja.
- Ura koostuu pätkistä opetustehtävissä, pienistä projekteista ja produktioista, kiinnostus digitaaliseen esittävään taiteeseen lisääntynyt vuosien varrella.
- Joutunut oppimaan apurahojen hakua, verotusasioita ja alan palkkiokäytänteitä osin kantapäähän kautta.

"Taiteilijan elämään kuuluu oman työskentelyn ja osaamisen jatkuvan kehittämisen lisäksi yllättävän paljon paperitöitä.

Mietin usein yrittäjyyttä ja suhdettani kaupallisuuteen.

Toisaalta olen oppinut arvostamaan konkreettisuutta, selkeitä suunnitelmia siitä, miten rakentaa toimeentulonsa, mm. taidepalveluiden tuottaminen. Vaikka leipä on ajoittain tiukassa, uskon tulevaisuuteen ja uskon itse kehittäväni oman työpaikkani itseäni kiinnostavalle rajapinnalle."

Asiakas-
persoonaa

Pedaforum-
työpaja
2020

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

**KAMK • University
of Applied Sciences**

Unelmat ja intohimit - Laatu, vaikuttavuus ja toiminnanohjaus

Teija Sievänen, palvelujohtaja
teija.sievanen@kamk.fi, p. 044 7101 237

Unelmat ja intohimot - Laatu, vaikuttavuus ja toiminnanohjaus

- Uraseurantatieto - ajantasaista tietoa valmistuneiden työllistymisestä, koulutuksen tuottamista uramahdollisuuksista ja koulutuksen työelämävastaavuudesta.
- Laatu ja toiminnanohjaus
  - Kyselyn rooli
  - Tulosten hyödyntäminen
- Vaikuttavuus
  - Koulutuksen vaikuttavuus työelämässä
  - Koulutuksen työelämävastaavuus
  - Kyselyn vaikuttavuus

Hyödynnetäänkö kyselyä? – Hyödyttääkö kysely?

Alumnitoiminta

Elina Karaus

Alumnikoordinaattori, TurkuAMK

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

***Alumnitoiminnan lähtökohtana
on luoda pitkäkestoinen,
molempia osapuolia hyödyttävä
kumppanuus alumnin
ja ammattikorkeakoulun
välille.***

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Uraseurantakysely ja alumnit

Alumnien kautta ammattikorkeakoulut saavat palautetta **työelämässä** tarvittavista **tiedoista ja taidoista**. Uraseurantakysely on yksi keino alumneille päästä vaikuttamaan koulutuksen kehittämiseen.

Ammattikorkeakouluissa alumnityötä tekevät ovat nähneet valtakunnallisen yhteistyön avaamisen kaikkien ammattikorkeakoulujen välille keskeiseksi tekijäksi alumnityön edistämisen kannalta. Alumnien ja alumnityön tärkeyttä ammattikorkeakouluille tulee yhä korostaa.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hankkeen alumnityöpaketista on jalostunut kansallinen **alumnitoimijoiden verkosto**, joka koostuu ammattikorkeakouluissa alumnityötä tekevästä asiantuntijoista.

Vajaassa 30 vuodessa ammattikorkeakouluissa on suoritettu yli 500 000 tutkintoa. Alumnityötä tehdään eri ammattikorkeakouluissa hyvin erilaisin resurssein ja erilaisista lähtökohdista käsin. Verkosto toimii jokaisen toimijan tukena alumnitoiminnan koordinoinnissa ja kehittämisessä. Verkoston tarkoituksena on **hyvien käytänteiden jakaminen ja muiden sparraaminen** oman toimintansa kehittämisessä.

Alumniverkosta koordinoi vuosittain vaihtuva työryhmä. Työryhmän tarkoituksena on viedä verkostossa sovittuja asioita käytäntöön ja edistää yhdessä sovittuja teemoja.

Kestävä kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Tutustu alumnitoimintaan ja verkoston työhön:

Uraseurannat.fi

Arenen blogin

Alumnitoimijoiden verkoston vetovastuu:

Jenni Köykkä,

Jenni.koykka@laurea.fi

Alumnityöpaketti:

Elina Karaus

elina.karaus@turkuamk.fi

Kestävä kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

**AMKISTA
URALLE**
Uraseurantatiedot käyttöön

Kiitos!

TURKU AMK
TURKU UNIVERSITY OF
APPLIED SCIENCES

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HÄME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU
Yhdessä enemmän

OAMK
OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

**Tampereen
ammattikorkeakoulu**

OPISKELUN JA
KOULUTUKSEN
TUTKIMUSSÄÄTIÖ

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

**Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020**

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto